לאמטוייה אמר ליה רב ירמיה [א] לרב אשי הכי אמר רב ירמיה מדיפתי הא צריך לאמטוייה מחלוקת רבי (א) אליעזר ורבנן (ב) דתנן ר"א אומר המהלך במקום שצריך להלך מחשבה פוסלת מקום שאין צריך להלך אין מחשבה פוסלת ואמר רבא הכל מודים קבלו בחוץ והכניסו בפנים זהו הילוך שצריך להלך קבלו בפנים והוציאו לחוץ זהו הילוך שאין צריך להלך (ג) לא נחלקו אלא כשהכניסו וחזר והוציאו [ב] מר סבר הא צריך לאמטוייה ומ"ס לאו כהילוך הצריך לעבודה דמי איתיביה אביי ר"א אומר המהלך מקום שצריך להלך מחשבה פוסלת כיצד קבלו בחוץ והכניסו לפנים זהו הילוך שצריך להלך קבלו בפנים והוציאו לחוץ זהו הילוך שאין צריך ליילך והא [ג] חזר והכניסו הילוך שצריך להלך הוא א"ל (ג) אי תניא תניא:

הדרן עלך כל הזבחים

כל הזבחים (ב) שקבלו דמן זר אונן טבול יום ומחוסר כפורים ומחוסר בגדים שלא רחץ ידים ורגלים ערל טמא יושב עומד על גבי כלים על גבי בהמה על גבי רגלי חברו פסל קבל בשמאל פסל ר"ש מכשיר: **גמ'** זר מנלן דתני לוי ידבר אל אהרן ואל בניו לאמר [ה] וינזרו מקדשי בני ישראל וגו' בני ישראל [ו] למעוטי מאי אילימא למעוטי נשים קרבן נשים בטומאה קרב אלא [ז] למעוטי עובדי כוכבים השתא ציץ לא מרצה דאמר מר ובעובדי כוכבים בין בשוגג בין במזיד לא הורצה בטומאה [ח] קרב אלא הכי קאמר וינזרו מקדשי בני ישראל ולא יחללו [ט] דבי רבי ישמעאל תנא אתיא בק"ו מבעל מום (ג) מה בעל מום שאוכל אם עבד חילל

הא צריך לאמטוייה. דקאמרת לאחשובה עבודה מהאי טעם. מחלוקת ר' אליעזר ורבנן (ד) במתני': **בחוץ.** להלן מן המזבח והכניסו בפנים [י] אצל המזבח: **והוציאו לחוץ.** כלומר ריחקו מן המזבח. הנך חוץ ופנים כולהו בעזרה: **הא צריך לאמטוייה.** לכשיחזור [יא] ויקריבנו אצל המזבח אם תהא אותה הולכה במחשבה פסולה [יב]: **לאו כהילוך הצריך לעבודה דמי.** הואיל ושלא לצורך הוציאו על [יג] מנס הולכך לחזור ולהכניסו: **אי תניא.** דמודה בה ר' אליעזר תניא ואין מחלוקת בין ר"א לת"ק [יד] אלא אר"ש אביה קאי ופליג:

הדרן עלך כל הזבחים

כל הזבחים. אונן. כל זמן שלא נקבר המת: **טבול יום.** דשרץ ולמת ושאר טומאות שלא הוצרכו לקרבן: **מחוסר כפורים.** זב ומצורע שטבלו והעריב שמשן ולא הביאו כפרתן: **מחוסר בגדים.** כהן גדול ששימש בפחות משמונה וכהן הדיוט בפחות מד': **ושלא רחץ ידים ורגלים.** מן הכיור: **ערל.** כהן שמתו אחיו מחמת מילה (ס): **יושב או עומד על גבי כלים.** שיש חציצה בין רגליו לרצפה. וכולהו יליף בגמ' דפסלי בעבודה: **גמ' וינזרו מקדשי וגו'.** גבי מקריבים בטומאה כתיב דסמיך ליה כל איש אשר יקרב מכל זרעכם: (**למעוטי מאי**) [טו] **בני ישראל למעוטי מאי.** קרבן של מי הוא ממעט מלהזהיר כהנים על הטומאה: **אילימא למעוטי בנות ישראל.** קרבן נשים שלא הוזהרו כהנים מלהקריבו בטומאה: **קרבן נשים בטומאה קרב.** בתמיה וכי יש כח בקרבן נשים לדחות הטומאה: **אלא למעוטי קרבן עובדי כוכבים.** עובד כוכבים שהביא עולתו [טז] כדתניא בהכל שוחטין (חולין יג:) איש איש לרבות את העובדי כוכבים שנודרים נדרים ונדבות כישראל: **השתא ציץ לא מרצה.** על טומאת עולין שבקרבנו כגון נטמא הדם או החלב כדרך שמרצה על של ישראל: **דאמר מר.** במנחות בהקומץ רבה (דף כה.): **לא הורצה.** דכתיב לרצון להם (שמות כח) ולא לעובדי כוכבים: **בטומאת הגוף יהא קרב.** בתמיה. והלא [אפילו] אצל קרבן יחיד דישראל לא נדחת: **אלא הכי קאמר וינזרו מקדשי.** יתרחקו בטומאה [יז] מכל קדשים: **בני ישראל לא יחללו.** והזרים אף הם ינזרו כדי שלא יחללום לימד על זר שעבד שחילל את הקדשים ופסלם: **בעל מום שאוכל.** את קדשי קדשים דכתיב (ויקרא כא) מקדשי הקדשים ומן הקדשים יאכל: **אם עבד חילל.** דכתיב מום בו ולא יחלל את מקדשי (שם):

זר ואונן. הא דלא תנא בעל מום ושתויי יין ופרועי ראש [יח] משום דכתיב בהן חילול בהדיא (י): **טבול יום.** אע"ג תני טמא זו ואין צריך לומר זו קתני ומשום דאיכא תרי קראי תני תרוייהו והא דלא תני טמא ברישא דניחא ליה למיתני טמא בהדי ערל כדאשכחן בפרק הערל (יבמות דף ע.) ובחגיגה (דף ד:) ועוד (כ) איכא תנא דמרבי ליה לערל כי טמא ומיהו סוגיא דגמ' דלא כוותיה מדמצרכי ליה תרי קראי וכי תימא דאצטריך לערל בקרבן צבור דאילו טמא שרי דהא [יט] כי מרבי (ל) ר"ע לערל כי טמא היינו בזב [כ] ומצורע דמההוא קרא דריש דכתיב איש איש מזרע אהרן והוא צרוע או זב ואותה טומאה לא הותרה בצבור:

אלא למעוטי עובדי כוכבים השתא ציץ לא מרצה. הקשה הרב רבי יוסף טוב דהכא משמע דהאי בני ישראל לא אתא למעוטי עובדי כוכבים ולקמן אמרינן בפרק ב"ש (דף מה.) קדשי עובדי כוכבים אין חייבין עליהם משום נותר דילפינן חילול [כא] מטומאה ובטומאה כתיב בני ישראל ולא עובדי כוכבים ואין לומר דמבני ישראל דכתיב גבי אכילת קודש בטומאה קדריש שזהו פסוק שני לו בפרשת אמור אל הכהנים דלא משמע הכי בתורת כהנים ובריש תמורה (דף ג.) דמייתי התם בהדיא קרא דוינזרו ועוד דגבי וינזרו כתיב חילול ולא גבי אכילת קודש בטומאה וי"ל דקרא דוינזרו מיירי בכל שימוש בין בכהן טמא ששימש בין בזר ששימש וגם איירי בכל טומאה בין באכילת קדשים בטומאה בין בטמא ששימש ופשיטא ליה דלמעוטי קדשי עובדי כוכבים מאכילה בטומאה לחודיה לא אתא דמבני ישראל דכתיב בתריה גבי אכילה בטומאה נפקא ואתא למידרש זר מבני ישראל ולא יחללו ובאכילת [כב] טומאה דכתיב הכא לאשמועינן דכתיב ביה חילול לאגמורי אנותר ואע"ג דא"כ במכות (דף יד:) (מ) ובשבועות (דף ז.) ובפרק הערל (יבמות דף עה.) אמאי דחק ר' יוחנן [כג] אזהרה לאכילת קודש בטומאה תיפוק לן מהכא ויש לומר משום דהאי קרא הוי לאו שבכללות דאתא נמי לטמא ששימש מיהו קשה בפרק אלו הן הנשרפין (סנהדרין דף פג.) דיליף טמא ששימש במיתה מחילול חילול מתרומה ופריך נילף חילול חילול מנותר דבכרת ולא במיתה ומשני חילול דרבים עדיף ולא יחללו מלא יחללו אבל נותר כתיב (נ) כי את קדש ה' חילל בל' יחיד והשתא אכתי הוה ליה למילף מאכילת טומאה דבכרת דבהאי קרא גופיה ועוד כיון דמחד קרא נפקי נקיט חילול דשימוש לחילול דאכילה ועוד דלקמן שילהי פ' בית שמאי (דף מו.) אמרינן ולא יחללו בשני חלולין הכתוב מדבר אחד פסול נותר ואחד פסול טומאה ומקשי אהדדי אם כן בנותר נמי איכא חילול דרבים ולא יחללו וי"ל דיליף טמא ששימש במיתה מחילול דכתיב בתרומה גבי מיתה ומתו בו כי יחללוהו (ויקרא כב) ופריך נילף כרת מחילול דנותר דכתיב גבי כרת כי את קדש ה' חלל ונכרתה ולכך משני היינו חילול דיחיד אבל לא יחללו דקרא דוינזרו אע"ג דמיירי בטמא שאכל וגם בנותר ההוא חילול לא כתיב עונש בהדיה. וזה עיקר כרו"ך. ועוד י"ל דבהאי קרא דלא יחללו משמע טמא ששימש וזר ששימש ואכילת קודש ונותר ולא ידעינן להי מינייהו נקיט אי לזר דבמיתה או לאכילת קודש ונותר דבכרת לכך צריך ג"ש ומיהו קשה לתנא דבי ר' ישמעאל דלא נפקא לן זר מהאי קרא ועוד קשה אדנפקא לן ליה [כד] בעל מום ששימש במיתה מטמא ששימש נילף מאכילת קודש דבכרת ומחילול דרבים [כה] וקשה לרבינו ז"ל לקמן (דף מה.) דיליף דאין חייבין על קדשי עובדי כוכבים על עון דנותר דיליף מחילול חילול דטומאה דכתיב בני ישראל ולא עובדי כוכבים הלא ההוא קרא גופיה בנותר מישתעי כדהוי ליה בשני חילולין הכתוב מדבר ועוד קשה לי מנלן ללוי דדריש שני חילולין חילול נותר וחילול טומאה הלא לוי גופיה בשמעתין מוקי לקרא בשני חילולין אחריני חילול טומאה וחילול זרות וי"ל כיון דטומאה וזרות כתיב בקרא אפילו לא כתיב אלא חד חילול ממילא הוה קאי אתרוייהו ותימה לי הא אצטריך חילול לשון רבים לאגמורי מיתה בטמא ששימש פרק הנשרפין (סנהדרין דף פג.). כרו"ך:

אתיא בקל וחומר מבעל מום. מיושב שאוכל לא מצי למילף דמה ליושב שכן פסול לעדות כדקאמר בסמוך וממחוסר בגדים ושלא רחוץ ידים ורגלים נמי דהני לא פסלי אלא (ס) מטעם זרות אבל קשה דנילף בק"ו משתויי יין (דלקמן) ופרועי ראש (ע) (ועומד על גבי כלים) [כו] [וי"ל] דלא קשיא מידי משתויי יין דלקמן (יז:) מפיק שתויי יין דחילל מחוקה חוקה ממחוסר בגדים ומחוסר בגדים לא נפקא לן דחילל אלא מטעם דזרות וזר אכתי לא קמ"ל וגם מפרועי ראש לא קשיא מידי דשילהי פרק שני דסנהדרין (דף כב:) אמרינן דפרועי ראש למיתה גמירי אבל למיחל לא גמירי ואפילו למאן דאמר התם דמחלל היינו משום דאיתקש לשתויי יין דמחלי מטעם זרות ולא"ע אמאי לא יליף מק"ו דיושב דאינו במיתה וגם זר דאינו במיתה בקבלה לפי (פ) שאינה עבודה תמה ומחללי כל שכן פרועי ראש דבמיתה דמחללי. כרו"ך:

עין משפט נר מצוה

א א מיי' פי"ט מהל' ביאת מקדש הלכה א והלכה טו:
ב ב מיי' פ"ג שם הלכה י ו ז ופי"ט הלכה טו:
ג ג מיי' פ"ד שם הלכה ד' ופי"ט הלכה טו:
ד ד מיי' פ"ה מהל' ביאת מקדש הלכה ה [וע"ל פ"ד הלכה ד ה] ופי"ט הע"ו:
ה ה מיי' פ"י מהל' כלי מקדש הלכה ד ופי"ט מהל' ביאת מקדש הלכה ט"ו:
ו ו מיי' פ"ה מהל' ביאת מקדש הלכה א ופי"ט הע"ו:
ז ז מיי' פ"ו שם הלכה א ופי"ט הלכה ט"ו:
ח ח מיי' פ"ד שם הלכה א ופי"ט הלכה ט"ו:
ט ט י מיי' פ"ה שם הלכה יז ופי"ט הע"ו ועי' א"מ סימן לא סעיף ד:
י כ מיי' פ"ה שם הלכה יח ופי"ט הלכה טו:
ל מיי' פ"ו מהלכות ביאת מקדש ה"א:

◆

תורה אור השלם

א. דבר אל אהרן ואל בניו וינזרו מקדשי בני ישראל ולא יחללו את שם קדשי אשר הם מקדשים לי אני יהוה:
ויקרא כב, ב

◆

מוסף רש"י

אונן. שמתו מוטל לפניו. כדאמרינן בשחיטת קדשים בפרק טבול יום אחיו אונן כל זמן שלא נקבר [illegible]

שיטה מקובצת

[illegible]

מסורת הש"ס

(א) לעיל יג., (ב) [עי' מל"מ פי"ג מהל' פסה"מ הלכה טו], (ג) [שבת קטו: וש"נ], (ד) סנהדרין פג. [מנחות י:], (ה) [עי' תוס' לקמן כב: ד"ה ערל], (ו) יומא נח., (ז) [עי' תוס' לקמן קי. ד"ה מין במינו], (ח) מנחות י. [לקמן כד.], (ט) [לקמן מה: מנחות כה.], (י) [ועי' היטב תוס' מנחות י. ד"ה שקמצן], (כ) שם ושם ולקמן כב., (ל) [ביצה ותוספתא חגיגה שם], (מ) ל"מ שם ואיתא לקמן לג., (נ) ויקרא יט, (ס) לקמן יז:, (ע) צ"ק מ"ז, (פ) יומא כד.

◆

הגהות הב"ח

(א) גמ' מחלוקת רבי אליעזר כצ"ל וכן בסמוך וברש"י: (ב) במשנה כל הזבחים שקבל דמן זר אונן טבול יום מחוסר בגדים מחוסר כפורים שלא רחוץ כצ"ל ואות ו' נמחק ב' פעמים: (ג) גמ' ומה בעל מום: (ד) רש"י ד"ה הא צריך וכו' במתני' הוא הס"ד:

◆

שינויי נוסחאות

א] בכתה"י ובפ"מ רבינא לרב אשי: ב] נ"א נוסף וחזר והכניסו (גליון). נ"א לא נחלקו אלא בשהוציאו וחזר והכניסו [illegible]

[illegible]

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com